

DIEÐUT JA BAGADUS

SÁMEDIKKI DÁIDDÁRSTIPEANDDA OHCAN

GII SÁHTTÁ OHCAT

- ✓ Ohccit geat devdet gáibádusa leat Sámedikki jienastanlogus riikkain gos sii ássat.
- ✓ Ohcama sáhtta sáddet son guhte atná iežas sámi dáiddárin ja lea fitnodatlaš dahje profešunealla gaskavuohta dasa.
- ✓ Ohcat sáhttet ovttaskas dáiddárat, eaige dáiddárjoavkkut.
- ✓ Ohccit galget sáhttit duođaštit dáiddalaš buvttadusa dahje doaimmaid.
- ✓ Dáiddársearvvi miellahttuvuohta ii gáibiduvvo.
- ✓ FUOM. Ohccit guđet juolluduvvon stipeandda ovddas eai leat sádden raportta dahje dasa gulli rehketoalu vaikke lea jerrojuvvon, eai sáhte vuordit ahte odđa ohcan meannuduvvo ovdal dán čorgema. Seamma guoská jus váilot golloduođaštusat (mildosat) iešguđetlágan stipeandda geavaheamis.
- ✓

OHCANÁIGI JA SÁDDEN

- ✓ Ohcanáigi 15.10. juohke jagi
- ✓ Ohcan sáddejuvvo SDR websiidduid bokte

HEAGGADIEÐUT

- ✓ Almmut nama, čujuhusa ja riegádannummara (11 logu) mii álbmotregistaris lea ohcci namas.
- ✓ Ohccit geain ii leat riegádannummar fertiejit háhkat norgga ID-nummara ovdal go sáhttit sidjiide máksit.
- ✓ Ii sáhte organisašunnummara atnit persovnnalaš ohcamii.

OKTA FÁGALÁVDEGODDI – OKTA DÁIDDASUORGI

- ✓ Merkes dan fágálávdegotti gos du ohcan galgá giedahallut.
- ✓ Jus eahpidat guđe fágálávdegotti välljet, de merkestat dan maid anát leat lagamussan iežat plánaide ja ideaide. Almmut dán birra mearkkašumiid sajis.
- ✓ Juohke fágálávdegoddái sáhtát sáddet dušše ovttá ohcama. Jus ozat eambo stipeanddaid, omd. bargostipeandda ja iešguđetlágan stipeanddaid seamma fágálávdegottis, čohkke daid seamma ohcamuššii.
- ✓ Jus háliidat ohcat máŋgga dáiddársuorggis, fertet čállit ollislaš ohcama juohke fágálávdegoddái.

DIEĐUT BARGOSTIPEANDDA, BARGOSTIPEANDDA NUORRA DÁIDDÁRIIDDA, SENIORSTIPEANDDA JA LOTNOLASSTIPEANDDA BIRRA

- ✓ Buot dát bargostipeanddat galget addit vejolašvuoda sámi dáiddárii bargat prošeavttain dahje čiekŋudanbargguiguin dainna ulbmilin ahte dáiddára doaibma ahtanušašii.
- ✓ Dáiddárat geaidda juolluduvvo bargostipeanda, eai sáhte stipeandaáigodagas leat virgáduvvon badjel 50 % bistevaš bargodilis. Dáiddár geasa juolluduvvo bargostipeanda, sáhtta bargat olles virggis guhtta mánu, odđajagimánu 1.b. rájes juolludanjagis. Dáiddárat geaidda juolluduvvo bargostipeanda, geat leat bistevaš barggus badjel 50 %, fertejit buktit duodaštusa barggoaddis virggi unnideames. Stipeandaoažžus lea geatnegasvuolta muitalit leago bargodilli njuolggadusaid mielde. Stipeandaoažžu ii galgga leat vuodđooahpus mielde mas lea eambo go 50% bargu.
- ✓ Stipeanda adno vearrogeatnegas bargoboahhtun.
- ✓ Bargostipeanda, bargostipeanda nuorra dáiddáriidda (geat leat 35 jahkásaččat dahje nuorabut go stipeandaáigi álgá) ja lotnolasstipeanda juolluduvvo gaskal ovttá ja golbma jagi.
- ✓ Juohke stipeanddas galgá leat bargoplána mii čilge doaimma jođu. Ovdamearkan ferte 3-jagáš stipeandaohcamiin leat nana struktuvrralaš plána, ja das ferte leat dan mađe doaibma ahte deavdq 3 jagi dárboáiggi.
- ✓ SENIORSTIPEANDDA sáhtta juolluduvvot dáiddáriidda geat leat badjel 56 jahkásaččat go stipeanda álgá. Jus oaččut seniorstipeandda, de lea dus dat gitta ealáhat ahkkái, ealáhat njuolggadusaid mielde mat gullet dan riikii gos orut, jus it oza oanehat áigái.
- ✓ LOTNOLASSTIPEANDDA
Ohcciide geain lea mánggabealat dáiddaduogáš lea dás vejolašvuolta válljet bargostipeandda mas mánga dáiddahámi sáhttet leat lotnolasat. Dát stipeanda soaitá leat dutnje geas leat mánga idea ja plánat maiguin háliidivččet bargat. Čohkke daid oppalaš dáiddalaš ovdanbuktimii.
  1. ovdamearka: *muhtin girječálli áiggošii ovtastit girjjálašvuodas iežas čájáhatovdanbuktimiin dego lávlun, juoigin ja/dahje neavttárin.*
  2. ovdamearka: *muhtin juoigi háliidivččii ovdánahttit luodi poehtalaš beliid girjealmmuhemiin dahje teáhterčájálmasain.*
  3. ovdamearka: *muhtin koreográfá háliidivččii bargat koreografijain videodáidaga ja musihka bokte.*

DIEĐUT IEŠGUĐETLÁGAN STIPEANDDAID BIRRA

- ✓ Iešguđetlágan stipeanddat galget leat ávkin ovttaskas dáiddára dáiddalaš doibmii. Sáhtta juolluduvvot doarjja ea.ea. álggaheapmái, kurssaide, mátkkiide, oahpuide, čiekŋudahttimii, ávdnasiid oastit, reaiduide ja vuovdaleapmái, konsuleantaveahkkái jna. Ii juolluduvvo stipeanda dábbalaš ohppui, prošeavttaide dahje olggosgoluide mat leamaš ovdal juolludanjagi.
- ✓ Ohcansubmi lea eanemustá 50.000 ruvnno juohke stipeanddas. Stipeandalávdegoddi sáhtta muhtumin garvit badjerádjesupmi.
- ✓ Mielddusin sáddes áinnas bušeahta, meroštallon goluid, bargoneavvuid fálladagaid jna.
- ✓ Almmut ohcansupmi ohcanskovis.
- ✓ Goluid galgá duodaštít stipeandaraportta oktavuodas.
- ✓ Stipeandda ii sáhte atnit vuodđooahpu oktavuodas.

OANEHISÁIGGESTIPEANDDA BIRRA

- ✓ Oanehisáiggi stipeanda galgá addit dáiddáriidda vejolašvuoda bargat prošeavttain ja čiekŋudanbargguin vai besset joatkit ja ovdánahttit iežaset dáiddalaš doaimma oanehisáigái.
- ✓ Dáiddárat geat leat ožžon oanehisáigestipeandda ja geat leat ollesáigge virggis fertejit ohcat virgelobi bargoaddis dan áigodagas go stipeanda galgá geavahuvvot. Virgelobiduodaštus sáddejuvvo Sámi Dáiddárráđđái.
- ✓ Oanehisáiggestipeandda sáhtta ohcat ollesáigái 100 % gitta golmma mánnui, dahje jo 50 % guđa mánnui.
- ✓ Submi 2020:s lei 46.000 ruvnu mánnui olles áiggis dahje 23 000 ruvnu bealle áiggis.
- ✓ Almmut galle mánnui don ocat.
- ✓ Stipeanda lea vearrogeatnegas.

STUDEANTA 1.1. JUOLLUDANJAGI

- ✓ Ohccit geat juolludanjagis leat vuodđooahpus galget dieđihit dan birra ja goas dat jáhkkimis nohká.
- ✓ Vuodđooahppu galgá leat nohkan ovdal go stipeanda juolluduvvo.
- ✓ Stipeanda ferte álggahuvvot juolludan jagis. Ii sáhte maŋidit.
- ✓

OAHPPU

- ✓ Čilges oanehaččat e.e. oahppu ja kurssaid birra mat leat ohcamii guoskevaččat.
- ✓ Ii leat oahppogáibádus.

DOAIBMA JA BUVTTADUS

- ✓ Mitalastte oanehaččat maid leat bargan dáiddárin.
- ✓ Čális áinnas dakkáriid mat eai gula dáiddalašvuhtii, jus dát leat dehálaččat du ja du duogáža govvideapmái.
- ✓ It galgga rehketoalu itge ruhtadili namuhit.

STIPEANDDA/STIPEANDDAID ATNU

- ✓ Čilges plánaidat, dáiddalaš jurdagiiddát, prošeavttaidat, dárbbuidat jna.
- ✓ Juohke jagi bohtet olu ohcamat. Fuolat ahte dus lea vuđolaččat bargojuvvon ohcan ja ahte das lea buorre kvalitehta.
- ✓ Jus leat merken máŋgga stipeandda buohta, o.m.d. bargostipeandda, mátkki ja ávdnasiid, de galggat juohke stipeandda vuoduštit.
- ✓ Sáhtta oažžut máŋga stipeandda oktanaga, o.m.d. bargostipeandda ja iešguđetlágan stipeanddaid.

MILDOSAT

- ✓ Mildosat eai oaččo leat eambo go 50 MB juohke ohcamis.
- ✓ Leage buorre ja sádde digitaliserejuvvon mildosiid nugo govaid, filmmaid dahje eará iežat dáiddalaš bargguin. Musihkkamildosiin eanemus 3 šuonja. Govvadáiddárat, dáiddaduojárát ja dáiddalaš govvideaddjit eanemus 5 gova. Girječállit eanemus 3 siidu mánus. Filbma/video gaskkal 1-3 mildosa main juohkehaš lea eanemusat 10 min guhkkosaš.
- ✓ Sáhtta almmuhit liŋkkaid fiillaide maid sáhtta viežžat.
- ✓ Ále sádde rehketdoalu dahje ruhtadili duodaštusaid.

VEAHÁŠ OHCAMA MEANNUDEAMI BIRRA

- ✓ Go ohcan boahtá SDR:i, de dat meannuduvvo *hálddahuslaččat*.
- ✓ Dohkkehuvvon ohcamiid ovdanbukto daid iešguđet fágálávdegottiide. Ohcci fágálávdegoddi sáhtta nuppástuvvat, jus fágálávdegotti válljen lea boastut dahje ohccis lea mearkkašupmi dasa, mearkkašumi bovssas. Ohccái dieđihuvvo dán birra.
- ✓ *Fágálávdegottit* meannudit ohcamiid ja sáddejít vuoruhuvvon evttohusaideaset stipeandalávdegoddaí. Juohke evttohus galgá leat fágálaččat vuodustuvvon.
- ✓ *Stipeandalávdegoddi* čoahkkana go fágálávdegottit leat geargan vuodustusaid meannudit, ja mearridit juolludemiid.
- ✓ Stipeandalávdegoddi vállje várrelahtuid bargostipeanddaide ja oanehisáiggestipendii, jus dat geavvá nu ahte muhtin ohcan dahje juolludeapmi ii šat leat áigeguovdil. Várrelahtuid namat eai almmuhuvvo. Ohcci maid ii beasa gullat leago son biddjon várrelahtun. Almmuhuvvo jus várrelahttui juolluduvvo stipeanda, ja son sáhtta dan váldit vuostá.
- ✓ Juohkehažžii gii ohcama lea sádden, galgá dieđihuvvot mo meannudemiin lea mannan. Dát guoská maid daid ohcamiidda mat leat hilgojuvvon. Preassadieđáhus almmuhuvvo gos boahtá ovdan geat stipeanddaid lea ožžon.

VÁIDIN

- ✓ Dušše áššemeannudeami sáhtta váidit, iige dáiddalaš árvvoštallama.
- ✓ Stipeandalávdegoddi meannuda váidaga ja sáhtta rievdadit mearrádusa. Jus stipeandalávdegoddi doalaha álgomearrádusa, de sáhtta váidaga guoddalit Sámi Dáiddárráđi stivrii.

GO STIPEANDA DUTNJE JUOLLUDUVVO

- ✓ Dutnje dieđihuvvo go leat stipeandda ožžon. Dán dieđiheamis boahtá ee. ovdan ahte fertet ieš bivdit stipeandda máksot mearriduvvon áigái. Dát du bivdin mearkkaša dange ahte dohkkehat muhtin eavttuid mat dieđáhusas leat namuhuvvon, omd. raportereren, duodašteapmi, áigemearit jna.
- ✓ Raporta sáddejuvvo 15.b odđajagimánus jagi maŋŋá go leat ožžon stipeandda. Bargostipeanda raporterejuvvo juohke juolluduvvon jagi ovddas.
- ✓ Jus bargostipeandda raporteregeatnegasvuohta ii dollojuvvo, de bissehuvvo máksu dassáži go stipeandaohcci raportere. Bargostipeandaoažžut geat eai sádde raportta, sáhttet massit vuoigatvuođa joatkit stipeanddain.

- ✓ Jus raportta geavaheami birra smávit stipeanddain, dokumentašuvdna ruhtageavaheamis jna eai boađe vaikko mii leat jearahan daid, dahje stipeandaoažžu lea boasttu dieđuid sádden, de sáhtta juolluduvvon ruhta gáibiduvvot máksojuvvot ruovttuluotta. Dát sáhtta maiddái váikkuhit boahhte áiggi stipeandajuolludemiide.
- ✓ Bargostipeanda 2020:s lei 276.000 ru. Dát mákso mánnosaččat. Seamma guoská oanehisáiggestipendii mat leat mánga mánu.
- ✓ Iešguđetlágan stipeanddat máksojuvvojit guovtti oasis: bealli go álggát stipeanddain ja nubbi bealli go leat raportta sádden.
- ✓ Stipeandaid galgá geavahišgoahhtit juolludanjagis.
- ✓ Stipeandda vuostáiváldi sáhtta erenoamáš dilálašvuodaid geažil ohcat maŋideami dahje eará láhkai geavahit stipeandda. Dákkár ohcan sáddejuvvo Sámi Dáiddárráđi čállingoddái guhte gieđahallá dan.